

MAHENOVA AKADEMIE PRO 21. STOLETÍ

Po dvou letech uzávěr a přerušení činnosti kulturních institucí v letech 2020–2021 jsme se v Knihovně Jiřího Mahena v Brně rozhodli pro rázný programový restart: jakési symbolické vykročení do nových – a jak chceme věřit – lepších časů. Bylo toho zapotřebí, jelikož se mnohé změnilo a naši čtenáři, donuceni nepříznivými okolnostmi, změnili své uživatelské návyky, uvykli online způsobu využívání knihovních zdrojů a fyzicky tak budovu KJM prakticky „opustili“; a někteří dokonce již ani nejsou mezi námi.

Vzhledem k tomu, že je naším patronem **Jiří Mahen**, první knihovník a pozdější ředitel největší veřejné knihovny na Moravě, tvůrčí a organizační osobnost aktivní v celé řadě odvětví kulturního dění, bylo nasnadě, že pokud **Akademie**, tak jedině **Mahenova!**

Jiří Mahen jako otevřený a vstřícný člověk se širokým rozhledem **nepoučoval**, nýbrž **ukazoval možnosti**, neodmítal pomoc, ale snažil se podávat pomocnou ruku, upozorňoval na zajímavé věci, spojoval lidi a jeho osobnost šířila zvláštní magnetismus, jímž byli ostatní přitahováni a nuceni zase a znovu přicházet do knihovny. Také Mahenovo dílo je spíše a především *řadou podnětů než naplněním*, tím je ale nesmírně inspirativní pro dnešek a působí jako maják, který pravidelně osvětluje ve stínu skryté výseče poznání, odhaluje nové souvislosti a rozšiřuje obzory.

A právě takovéto **mahenovské působení** je záměrem naší akademie.

Prostřednictvím osobního setkání s literáty (s možností je přímo oslovit), s vědci (schopnými přístupným jazykem ozřejmit zdánlivě nesrozumitelné jevy) či se zapálenými laiky (nadšenými pro svou věc) chceme našemu publiku dávat do rukou **informační klíče**, kterými mohou odemknout dosud neznámé, nebo uzavřené komnaty vědění, a usnadnit jim tak orientaci v současném, překotně se proměňujícím a digitální revolucí zasaženém světě.

Knihovna Jiřího Mahena jako příspěvková organizace města Brna má široce pojatou edukativní misi, kterou chceme plnit v rámci **MA21** tak, že návštěvníkům formou přednášek, besed, čtení, představování knih, workshopů či debat poskytneme **platformu pro setkávání** či **sdílení myšlenek napříč generacemi**. Zajímá nás **interakce návštěvník-vystupující, kritický dialog a debata**, chceme získat zpětnou vazbu od publika a tím jej vlastně zapojit do programování pořadů.

Jako každá správná akademie je i ta naše rozdělená do několika sekcí, v rámci kterých zamýšlíme **pořádat jednotlivé cykly**, aby se uživatelé knihovny mohli v bohatém obsahu snadněji orientovat a naplánovat si návštěvy pořadů, které je zaujaly.

Program MA21 stojí na čtyřech pilířích:

Prvním je **Literární salón**, jehož jádro tvoří cyklus pravidelných autorských večerů (jedenkrát měsíčně) pořádaných ve spolupráci s brněnskými nakladatelstvími **Host**, **Druhé město**

a **Větrné mlýny**, doplněný o nepravidelná představení knih, literární přednášky a jiné tematické akce či aktuální cyklus *Osobnosti českého komiksu*.

Druhým je **Historický klub**, jenž obnáší pravidelný cyklus kulturně-historických přednášek.

Dále je to **Zelený kabinet** zaměřený na „zelenou“ tematiku, udržitelnost, finanční gramotnost či sociální služby pro obyvatele Brna.

A konečně **Vědecká laboratoř**, kterou vyplní přednášky vědeckých kapacit a pomohou nám ozřejmit, co nás vlastně v blízké i vzdálenější budoucnosti čeká.

Volně připojená je pak sekce **Novinář v informačním věku**, v níž budeme, ve spolupráci s Informačním střediskem **Europe Direct**, nepravidelně (podle časových možností jednotlivých aktérů) zvat do naší akademie zkušené žurnalisty.

Jednotlivé cykly se budou konat jednou do měsíce; literárním večerům, kultuře a historii jsou vyhrazeny úterky, zelený kabinet a vědecká laboratoř zaujme středeční a čtvrteční podvečery, nicméně vzhledem k zaneprázdněnosti a časovým možnostem vystupujících prosíme o shovívavost pro případ přesunutí akce na jiný den v týdnu.

Začínáme na podzim 2022 hned od září a těšíme se na vaši návštěvu i vaše návrhy, tipy na další zajímavé osobnosti či témata, které vás zajímají.

MA21 Knihovna Jiřího Mahena 100 let v Brně

Mahenova akademie pro 21. století

Literatura Historie Žurnalistika Věda Udržitelnost

www.kjm.cz/ma21

Literární salón

Naší ambicí je ve spolupráci s brněnskými nakladatelstvími **Host**, **Druhé město** a **Větrné mlýny** prezentovat formou setkání, čtení a křtů nových knih autory kvalitní literatury, jejichž díla vycházejí v zavedených vydavatelských domech. Chceme poskytnout široké čtenářské obci i novým zájemcům o literaturu půdu pro **osobní setkání s tvůrci, možnost je vyslechnout, oslovit**, získat nové inspirace pro své osobní čtenářské plány, příp. získat podněty, rady a tipy pro vlastní tvorbu. Páteř salónu tedy tvoří *cyklus autorských večerů* ve spolupráci se zmíněnými nakladateli, který se koná jednou za měsíc v úterní podvečer.

Mimo tento pravidelný cyklus se však můžete těšit i na **další představování knih, literární přednášky či jiné tematické akce** a také na aktuální cyklus *Osobnosti českého komiksu*, protože již dávno víme, že komiks zdaleka není pouze zábavné čtivo pro děti a mládež. Sledujeme divácky úspěšné komiksově série převáděné hollywoodskými studii na filmové plátno, slyšíme a čteme o tradiční a na všechny generace zacílené japonské kultuře Manga, obdivujeme výtvarně odlišnou francouzskou

komiksovou školu. Méně známou skutečností je, že česká komiksová tradice sahá až do první poloviny 20. století. Proto jsme rádi, že všechny zájemce můžeme pozvat na náš volný komiksový cyklus, kterým vás provede přední komiksový expert **Tomáš Prokůpek**.

Historický klub

Je zamýšlený jako pravidelný *cyklus kulturně-historických přednášek* a v rámci roku je rozdělen na **jarní a podzimní část**, vždy **pojmenovanou podle zvoleného námětu**, který ve volnějším, anebo naopak sevřenějším tvaru, umožní nahlédnout na určitý kulturní nebo historický fenomén, téma, událost, osobnost či časové období. Pro **podzim 2022** jde o námět opomíjených aspektů z dějin Moravy a název **Brno a jižní Morava v pavučinách 20. století**.

Pro vystoupení v Historickém klubu hodláme oslovovat nejen známé osobnosti z řad vědeckých pracovníků Masarykovy univerzity a jiných paměťových institucí v Brně a dalších městech, nýbrž i méně známé badatele střední generace. Podvečerní pořady jsou koncipovány tak, aby měly **edukativní rozměr** a zároveň dokázaly **atraktivní formou** přiblížit laické veřejnosti mnohdy nesnadno srozumitelná témata. Programová nabídka klubu bude navíc doplňována o nepravidelné pořady v podobě představení (či „křtů“) výjimečných knih, vernisáží, besed či debat.

Zelený kabinet

Jak napovídá samotný název, v Zeleném kabinetu se chceme věnovat *ekologii*, ale také *udržitelosti*, *finanční gramotnosti* a *sociální problematice*. Témata, rezonující delší dobu napříč celou společností, jako je otázka klimatické změny, udržitelnost života ve městě, hospodaření s krajinou a vodou či životní potřeby lidí v *postpandemické* době zasažené válečným konfliktem a následnou energetickou krizí, vyvolávají ve společnosti **spoustu otázek a živých diskuzí**. Prostor chceme poskytnout nejen zástupcům univerzitního prostředí, ale též představitelům různých neziskových organizací či solitérům, kteří se touto tematickou oblastí intenzivně zabývají. Mimo klasické přednáškové formáty chceme klást důraz i na **praktické hledisko**, proto jsou **vedle přednášek** nedílnou součástí programu i **workshopy**.

Vědecká laboratoř

Představa vědecké laboratoře vyvolává asociace tajemna, neznáma, až snad jakéhosi *magična*, zahalujícího počínání vědců do neproniknutelného oparu. Ve skutečnosti jsou ale lidé věnující se vědeckému poznání často **zajímavé osobnosti**, které dokážou zasvěceným a laikům **přístupným způsobem podávat** na první pohled **zdánlivě nesrozumitelnou látku**. A co více, mnozí z nich jsou nadšenými propagátory nejnovějších zjištění a poutavými řečníky. Využijte proto naší laboratoře a navštivte podvečerní pořady s předními vědci z oblasti **přírodních, technických či informačních věd**. Naše laboratoř a její protagonisté vám pomůžou objasnit to, co se již událo i to, co nás v blízké i vzdálenější budoucnosti čeká.

Novinář v informačním věku

Volný cyklus setkání s předními novináři pořádáme ve spolupráci s **Informačním střediskem Europe Direct** působícím v Knihovně Jiřího Mahena v Brně. Snahou této sekce je zvát do knihovny **osobnosti z řad žurnalistů**, kteří svou osobností přesahují představu běžného novináře a dokáží přinášet **svědectví o nejpálčivějších problémech naší doby**. Mnozí z nich působí či dříve pobývali v zahraničí jako zpravodajci důležitých médií, jiní se zase zevrubně a dlouhodobě věnují domácí společnosti a jejím klíčovým problémům. A konečně, nikoli však na posledním místě, existují novináři věnující se vědě, kultuře či sportu, tedy oblastem, z nichž se při nahlížení správně zaostřeným zrakem můžete dozvědět ledacos inspirativního o stavu naší doby i společnosti.

Zajímá nás, nakolik se změnila pozice a práce novináře v době digitální revoluce, tedy v době, kdy se informace volně šíří světem obří rychlostí, zajímá nás, jak pracovat s téměř nekonečným množstvím zdrojů informací a jak se vyhnout falešným zprávám – oněm **fake news** – znemožňujícím stále účinněji konstruktivní veřejnou debatu.

Proto chceme v rámci **MA21** poskytnout našim návštěvníkům **prostor pro setkávání, kladení otázek, debaty s lidmi širokého obzoru a pozoruhodných životních zkušeností**. Cyklus je koncipován jako volný, protože charakteristika žurnalistovy práce ne vždy umožňuje jeho přítomnost v knihovně v námi zvoleném čase.